

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

GI1202 Inriktning religionsvetenskap - undervisning och lärande i grundskolans senare år och gymnasiet II, 30 högskolepoäng

The Study of Religions – Teaching and Learning in Upper Secondary School II, 30 credits

Huvudområde

Religionsvetenskap

Ämnesgrupp

Religionsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för kulturvetenskaper 2010-06-17

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2011

Förkunskaper

Godkända kurser: GI1200 Religionsvetenskap – inriktning undervisning och lärande i grundskolans senare år och gymnasiet I.

Förväntade studieresultat

Förväntade studieresultat för kursen som helhet

Efter avslutad delkurs förväntas den studerande kunna:

- efter tydlig religionsdidaktisk reflektion och hänsynstagande till relevanta styrdokument, omsätta kunskaper erhållna vid studier i religionsvetenskap till faktiska undervisningssituationer i högstadium och gymnasium.
- tillämpa grundläggande metoder för vetenskapligt studium av religiösa texter;
- redogöra för ett urval av sociologiska och antropologiska teorier och metoder tillämpbara inom det religionsvetenskapliga fältet;
- med säkerhet i tal och skrift kunna använda grundläggande religionsvetenskapliga begrepp;
- diskutera religioners skiftande förutsättningar och uttryck i relation till olika sociala, kulturella och politiska sammanhang;
- med tydlig hänvisning till olika moralfilosofiska och religiösa etiska traditioner analysera konkreta moraliska problem.

Efter avslutad delkurs förväntas den studerande kunna:

- föra en kritisk diskussion kring religionsundervisningens övergripande syften och mål utifrån relevanta styrdokument;
- föreslå hur styrdokumentens övergripande syften och mål ska kunna realiseras i en faktisk undervisningssituation;
- genom deltagande observation, samtal med verksamma lärare och litteraturstudier identifiera centrala religionsdidaktiska problem samt muntligt och skriftligt reflektera över dessa;
- planera och genomföra undervisning i ämnet religionskunskap på högstadium och/eller gymnasium på basis av egen ämneskunskap och ämnesdidaktiska ställningstaganden;
- demonstrera grundläggande förtrogenhet med för yrkesverksamma lärare i ämnet religionskunskap förekommande arbetsuppgifter, inklusive examination och bedömning av elevers prestationer;
- föreslå och utifrån ämnesdidaktiska överväganden värdera olika undervisningsformer relevanta inom ämnet religionskunskap på högstadium och gymnasium;
- uppvisa grundläggande förtrogenhet med och värdera olika typer av undervisningsmaterial.

Förväntade studieresultat efter delkurs 2, *Religiösa ord och institutioner, med ämnesdidaktik, 5 hp*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för några religiösa texters tillkomsthistoria, med hänsyn tagen till religiösa institutioners betydelse för fornamnet och förmedlandet av traditionerna;
- redogöra för olika roller som texter kan spela i religiösa sammanhang, och härvidlag särskilt beakta relationen mellan muntliga och skriftliga texter;
- identifiera och diskutera tolkningsproblem i relation till religiösa texters historiska, kulturella och litterära sammanhang;
- diskutera delkursens innehåll med utgångspunkt i ämnesdidaktiska reflektioner.

Förväntade studieresultat efter delkurs 3, *Religiösa handlingar och gemenskaper, med ämnesdidaktik, 5 hp*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för ett urval av sociologiska och antropologiska teorier och metoder tillämpbara inom det religionsvetenskapliga fältet;
- problematisera grundläggande religionsvetenskapliga begrepp med relevans för religion som socialt och etniskt fenomen;
- analysera religiösa fenomen med hjälp av grundläggande genusvetenskaplig metodik;
- diskutera delkursens innehåll med utgångspunkt i ämnesdidaktiska reflektioner.

Förväntade studieresultat efter delkurs 5, *Etik med ämnesdidaktik, 5 hp*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för några etablerade moralfilosofiska traditioner;
- tillämpa etisk analys på konkreta och aktuella moraliska problem;
- diskutera förhållandet mellan förändringar i moraluppfattningar och större samhällsförändringar;
- jämföra hur moralregler och etiska system uttrycks och rättfärdigas i olika religiösa traditioner;
- diskutera delkursens innehåll med utgångspunkt i ämnesdidaktiska reflektioner.

Innehåll

Kursen innehåller följande delkurser:

Delkurs 1 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 15 högskolepoäng

Under denna delkurs ska studenten under 10 veckor på heltid delta i och följa arbetet i en skola. Studenten ska tillsammans med handledaren reflektera över ämnesdidaktiska frågor, samt själv undervisa. Förutom undervisning ska studenten också tillsammans med handledaren så långt möjligt delta i alla förekommande arbetsuppgifter, t.ex. lärarkollegier och utvecklingssamtal. Erfarenheterna dokumenteras utifrån aspekterna planering, genomförande, utvärdering och didaktisk reflektion. Dokumentationen utgör underlag för gemensamma diskussionsseminarier.

Delkurs 2 Religiösa ord och institutioner, med ämnesdidaktik 5 högskolepoäng

I denna kurs analyseras religiösa ord, berättelser och andra muntliga och skriftliga språkliga uttryck. De institutionella villkoren för de religiösa uttrycken granskas och frågor om de religiösa experternas roll, om kanonisering, redaktionellt arbete och exkommunicering tas upp. Metoder och teorier för att analysera och förklara språkliga uttryck och religiösa institutioner presenteras. I delkursen ingår didaktiska seminarier där för delkursen centrala teman relateras till undervisningen i religionskunskap på högstadium och gymnasium.

Delkurs 3 Religiösa handlingar och gemenskaper, med ämnesdidaktik 5 högskolepoäng

Delkursen behandlar religion som rituell och kollektivt fenomen. Religiösa handlingar, ritualer, analyseras utifrån antropologiska och sociologiska teorier. Skiftande former för religiös gemenskap analyseras med hjälp av sociologiska teorier. Metoder för datainsamling som till exempel "deltagande observation" diskuteras. Delkursen berör samtidigt frågor om genus, etnicitet och modernitet. I delkursen ingår didaktiska seminarier där för delkursen centrala teman relateras till undervisningen i religionskunskap på högstadium och gymnasium.

Delkurs 4 Etik, med ämnesdidaktik 5 högskolepoäng

I denna kurs analyseras moralfilosofi och religiösa etiska system. Frågor om hur moralregler legitimeras och artikuleras symboliskt och rituellt tas upp liksom frågor om hur moralen förhåller sig till det omgivande samhället. Kursen hämtar exempel från världsreligionerna med tonvikt på dagens moderna samhälle. Metoder och teorier för att analysera och förklara moraliska utsagor och religiösa etiska system behandlas. I delkursen ingår didaktiska seminarier där för delkursen centrala teman relateras till undervisningen i religionskunskap på högstadium och gymnasium.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, gruppövningar och seminarier. De delar av kursen som är obligatoriska anvisas av läraren. Skriftliga och/eller muntliga uppgifter samt studiebesök ingår.

Den verksamhetsförlagda utbildningen sker på värdskola, under handledning. Universitetsförlagda seminarier ingår.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. Examination sker skriftligt och/eller muntligt. För erhållande av betyget godkänd krävs att de förväntade studieresultaten är uppfyllda. För erhållande av betyget väl godkänd på kursen som helhet krävs betyget väl godkänd på 15 av 30 hp.

Omtentamen erbjuds i samband med att kursen ges. I övrigt erbjuds omtentamen inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid) och antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) 15 hp

Löfstedt, Malin (red) *Religionsdidaktik*. Studentlitteratur, Senaste upplagan [utgivning planerad hösten 2010].

Artiklar och stencilmaterial: ca 200 s.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Religiösa ord och institutioner, med ämnesdidaktik 5 hp

Obligatorisk litteratur

Cook, Michael *The Koran. A very short introduction*. 176 s. Senaste upplagan

Gilhus, Ingvald Saelid & Mikaelsson, Lisbeth *Nya perspektiv på religion*. Natur & Kultur. 180 s. Senaste upplagan (Kap. 1-6)

Hayes, John & Carl Holladay *Biblical Exegesis. A beginner's handbook*. Westminster John Knox Press. Senaste upplagan (i urval ca 150s)

Riches, John . *The Bible. A very short introduction*. Oxford Univ. Press. 160 s. Senaste upplagan.

Relevanta utdrag ur religiösa urkunder anvisas av lärare, bland annat ur Internet Sacred Text Archive (www.sacred-texts.com/). Ca 50 s.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Religiösa handlingar och gemenskaper, med ämnesdidaktik 5 hp

Bowie, Fiona. *The Anthropology of Religion. An Introduction*. Blackwell. 2000 eller senare utgåvor. 352s

Furseth, Inger & Pål Repstad *Religionssociologi*. Liber 308 s, senaste upplagan

Gilhus, Ingvald Saelid & Mikaelsson, Lisbeth *Nya perspektiv på religion*. Natur & Kultur. Kap. 7-8. 60 s, senaste upplagan.

Sky, Jeanette *Genus och religion*. Natur och kultur, 213s, senaste upplagan.

Artiklar och stencilmaterial
ca 150 s.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Etik, med ämnesdidaktik 5 hp

Collste, Göran *Inledning till etiken*. Studentlitteratur, 113 s. Senaste upplagan.

Morgan, Peggy *Ethical issues in six religious traditions*. Edinburg university press, 352 s. Senaste upplagan (i urval).

Singer, Peter *Praktisk etik* Thales, 333 s. Senaste upplagan

Artiklar och stencilmaterial ca 50 s.